

רע"פ 4028/24 - פלוני נגד התובע הצבאי הראשי

בבית המשפט העליון

רע"פ 4028/24

לפני: כבוד ממלא מקום הנשיא ע' פוגלמן

המבקש: פלוני

נגד

המשיב: התובע הצבאי הראשי

בקשת רשות לערער על פסק הדין של בית הדין
הצבאי לערעורים ב-ע/11/24 מיום 18.4.2024

בשם המבקש: עו"ד פליקס פרטוק

החלטה

לפניי בקשת רשות לערער על פסק הדין של בית הדין הצבאי לערעורים (להלן: בית הדין לערעורים) ב-
ע/11/24 מיום 18.4.2024, אשר דחה את ערעור המבקש על גזר הדין של בית הדין הצבאי המחוזי (דר') (להלן: בית
הדין המחוזי).

1. המבקש - אשר במועדים הרלוונטיים שירת כנגד בצה"ל - הורשע על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון בשני
כתבי אישום מתוקנים; בכתב האישום המתוקן הראשון הורשע המבקש בעבירה של הוצאת רכוש מרשות הצבא לפי
סעיף 77(א)(1) לחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955 (להלן: חוק השיפוט הצבאי) וכן בעבירה של התנהגות שאינה
הולמת לפי סעיף 130 לחוק זה (להלן: כתב האישום הראשון); בכתב האישום המתוקן השני הורשע המבקש בעבירה
של הטרדה מינית לפי סעיפים 3(א)(6)(ג) ו-3(א)(5) בצירוף סעיף 5(3) לחוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח-1998

עמוד 1

(להלן: החוק למניעת הטרדה מינית), וכן שלוש עבירות של התנהגות שאינה הולמת לפי סעיף 130 לחוק השיפוט הצבאי (להלן: כתב האישום השני). ההליך שלפנינו נוגע בעיקרו לכתב האישום השני, ומשכך יתוארו להלן עיקרי העובדות הרלוונטיות.

2. כעולה מכתב האישום השני מיום 24.8.2023 - שבמסגרתו הורשע המבקש ב-4 אישומים - ביום 10.8.2022 ביקש המבקש מחיילת ששירתה תחת פיקודו הישיר להצטרף עמו לקניות בחנות בעיר שדרות (להלן: החיילת). במהלך הקניות רכש המבקש 6 בקבוקי בירה לשימוש אישי, ושאל את החיילת האם היא מעוניינת להמשיך בנסיעה. החיילת השיבה כי ברצונה לחזור לבסיס שבו שירתו השניים, אולם המבקש המשיך בנסיעה לחנות נוספת שם רכש שני בקבוקי בירה נוספים. בהמשך לכך, נסעו המבקש והחיילת לנקודת תצפית בשדרות שבה שהו כ-40 דקות והמבקש שתה מאחד מבקבוקי הבירה והפציר בחיילת כי ימשיכו לבלות יחד. בהמשך הנסיעה שאל המבקש את החיילת פעם נוספת מה ברצונה לעשות תוך שהדגיש כי הוא מכיר חדר אירוח באזור; בתגובה החיילת שבה ואמרה כי היא מעדיפה לחזור לבסיס, אולם לאחר שהמבקש המשיך - במשך דקות ארוכות - להציע כי ילכו לחדר קרוב שבו ישנו ג'קוזי, השיבה החיילת באמצעות הבעת פנים שמשמעותה כי היא "לא יודעת".

3. בהמשך למתואר, המבקש הזמין חדר אירוח למספר שעות, השניים נכנסו לחדר וזה נעל את הדלת (להלן גם: החדר). במהלך שהייתם בחדר שתה המבקש בקבוק בירה נוסף ולאחר מכן פשט את בגדיו ונותר כשלגופו תחתונים בלבד ונכנס לג'קוזי. המבקש ביקש מהחיילת להצטרף אליו לג'קוזי מספר פעמים, אך האחרונה סירבה לבקשות; ולאחר שזה שאל מדוע אינה מעוניינת להצטרף אליו, השיבה החיילת כי אין לה בגד ים ובתגובה שאל המבקש "מה ההבדל בין חזייה ותחתונים לבגד ים" או מילים בעלות משמעות דומה. בהמשך לכך, יצא המבקש מהג'קוזי כשמגבת קשורה למותניו וכשהוא לובש תחתונים בלבד, התיישב על המיטה שבחדר לצידה של החיילת, אחז בזרועה והחל לעסות את ידה. תחילה החיילת לא הגיבה למעשיו של המבקש, אולם בהמשך ביקשה ממנו לחדול מכך ואף ניסתה להיזז את ידה ללא הצלחה. המבקש המשיך לעסות את ידה של החיילת בזמן שזו "שיחקה" במכשיר הטלפון הנייד שלה; ולאחר מספר דקות - בתגובה לבקשותיה החוזרות של החיילת כי השניים יחזרו לבסיס - הסכים המבקש לבקשתה והשניים שבו לבסיס כשהאחרון נוהג ברכב. לאחר שהגיעו לבסיס, המבקש נעל את עצמו ואת החיילת בחדר שבו פרקו את הקניות, ובהמשך, לאחר שזו ביקשה ממנו, מסר את המפתחות לידיה של החיילת אשר פתחה את הדלת ועזבה את החדר. בשל המתואר הואשם המבקש בעבירה של הטרדה מינית לפי החוק למניעת הטרדה מינית, ובעבירה של התנהגות שאינה הולמת לפי חוק השיפוט הצבאי.

4. בהמשך אותו היום, זמן קצר לאחר האירועים שפורטו לעיל, התגלע ויכוח בין המבקש לבין חייל שהיה תחת פיקודו (להלן: הוויכוח והחייל בהתאמה). שבועיים לאחר מכן פנה המבקש לחייל, התנצל על הוויכוח ושאל אותו "מה אתה יודע?" או שאלה בעלת משמעות דומה, תוך שציין כי הגיעו לאוזניו שמועות שלפיהן החיילת והחייל הגישו נגדו תלונה. החייל השיב כי הוא צפוי להשתחרר בעוד כחודשיים ולא מעוניין להיות מעורב בנושא זה, ובתגובה השיב המבקש כי השניים מכירים תקופה ארוכה; ביקש כי הוויכוח לא יעיב על יחסיהם; ושאל את החייל האם הוא נוטר לו טינה, וזה השיב בשלילה. בהמשך השיחה בין השניים ציין המבקש כי הוא מודע להשפעתו של החייל על החיילת, וביקש כי זה ישכנעה שלא תגיש נגדו תלונה, תוך שציין כי "תטפל לי בעניין הזה ואני עוזב אותך לכל החודשיים האלה בשקט" או משפט בעל משמעות דומה; וכן כי עליו להבהיר לחיילת, בין היתר, כי הוא אדם נשוי ואב לילדים ומשכך תלונתה תפגע בהם. ביום 28.8.2022 שלח המבקש הודעה לחייל במטרה לבדוק האם החיילת חזרה בה מתלונתה; ובמקביל שלח הודעה לחיילת שבמסגרתה נכתב "יש מצב שאמרת או סיפרת למישהו על היום שהיינו בקניות?", אולם זו לא השיבה להודעה. בשל מעשיו אלה, הואשם המבקש בעבירה של התנהגות שאינה הולמת לפי חוק השיפוט הצבאי.

5. בנוסף לאמור, במהלך התקופה שבין התאריכים 3-26 לחודש אוקטובר 2021 או בתקופה סמוכה לכך, שירתה חיילת נוספת בשירות מילואים תחת פיקודו הישיר של המבקש (להלן: חיילת המילואים). במהלך תקופה זו, השמיע המבקש הערות מיניות הנוגעות לחיילת המילואים בנוכחותו של החייל כמפורט בכתב האישום השני. בנוסף, המבקש הזמין את חיילת המילואים לחדר שבשימושו באופן כמעט בלעדי ושנמצא במבנה נטוש ליד המטבח בבסיס, וביקש ממנה כי תעשה לו עיסוי. חיילת המילואים השיבה למבקש כי "תלך למישהי שתעשה לך" או מילים בעלות משמעות דומה, ומשהרגישה חוסר נוחות תיעדה את שהותה בחדר האמור באמצעות מכשיר הטלפון הנייד שלה. בהמשך לכך, פנה המבקש לחייל וביקש כי זה ייקח את מכשיר הטלפון הנייד של חיילת המילואים וימחק את הסרטון. לבסוף, לאחר שהתוודע למבקש כי חיילת המילואים שוחחה עם אחד מפקודיו על התנהגותו המתוארת, זימן אותה המבקש למשרדו ושם צעק עליה כי היא מוציאה את דיבתו ושכונתו להגיש נגדה תלונה וכן כי "יש לו גורמים במצ"ח" או מילים בעלות משמעות דומה. על מעשיו אלה הואשם המבקש בעבירה של התנהגות שאינה הולמת לפי חוק השיפוט הצבאי.

6. כאמור, המבקש הורשע על פי הודאתו בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום השני, וביום 29.1.2024 - לאחר שהתחשב בעונש שנגזר על המבקש במסגרת הרשעתו בכתב האישום הראשון שכלל אף הוא מאסר בפועל, ובחן את מדיניות הענישה הנוהגת בעבירות נושא ההליך - גזר בית הדין המחוזי על המבקש עונש של 4 חודשים וחצי מאסר בפועל כמפורט בגזר הדין לצד עונשים נוספים, ובהם מאסר על תנאי, פיצויים לנפגעות העבירות, וכן הורדה לדרגת טוראי. במסגרת גזר הדין עמד בית הדין המחוזי על נסיבותיו של המבקש, ובהן עברו הפלילי הנקי, העובדה כי הוא אב לשני ילדים, וכן כי הביע חרטה על מעשיו האמורים. בצד האמור, נקבע כי המעשים שבהם הורשע המבקש בכתב האישום השני חמורים, בשים לב ל"שימוש הבוטה של הנאשם בכוחו הפיקודי ובפערים שבינו לבין פקודיו לשם השגת רצונותיו, ובפרט בתחום המיני, תוך התעלמות מרצונותיהם" (שם, סעיף 14); ונוכח צריכת האלכוהול שליוותה את המבקש במעשים שביצע. בנוסף, במסגרת גזר הדין צוין כי "מדובר במקרה מובהק שבו היה בידינו להסתייע בתסקיר עונש, אשר יכול היה לסייע בהבנת נסיבותיו של [המבקש - ע' פ'], הערכת הגורמים לביצוע העבירות וסיכויי השיקום. לפני מספר שנים החל בבתי הדין הצבאיים 'פיילוט', במסגרתו נשלחים נאשמים לתסקיר עונש [...] אף בתיק זה נדחו הטיעונים לעונש לשם כך, אולם בסופו של יום לא הוגש לנו התסקיר. דומה כי בשלה העת לסיים את פרק 'הפיילוט', ולאפשר לבתי הדין הצבאיים להורות על עריכת תסקירי עונש במקרים המתאימים (ומקרה זה בכללם), בדומה לנהוג במערכת המשפט הכללית" (שם, סעיף 26; ההדגשה במקור - ע' פ'; להלן: תסקיר העונש).

7. ביום 18.4.2024 דחה בית הדין לערעורים ערעור שהגיש המבקש על גזר הדין וקבע, בין היתר, כי הגם שהחל משנת 2019 מתקיים במערכת השיפוט הצבאית "פיילוט" שבמסגרתו במקרים המתאימים מופנה הנאשם לתסקיר עונש עובר לגזר הדין לצורך בחינת, בין היתר, סיכויי שיקומו והתאמת הענישה לנסיבות המקרה, במצב הדברים כיום אין חובה לערוך תסקיר כאמור. בנוסף, נקבע כי במסגרת ההליך לפני בית הדין המחוזי הופנה המבקש לעריכת תסקיר כאמור, אולם באי כוחו בהליך בחרו שלא להגיש את התסקיר כראיה לעונש; כי "מכל מקום, היעדרו של תסקיר ודאי לא מנע מבית הדין קמא לגזור את עונשו של [המבקש - ע' פ'] על בסיס כלל הראיות שההגנה בחרה להציג לעונש" (שם, סעיף 25); וממילא אף אם היה מוגש תסקיר חיובי בעניינו, דומה כי בנסיבות המקרה לא ניתן היה להקל בחומרת העונש שנגזר עליו. עוד נקבע, כי אף טענתו של המבקש לעניין חומרת העונש שנגזר עליו אינה מקימה עילה להתערבות, בשים לב, בין היתר, למדיניות הענישה הנוהגת ולנסיבות המחמירות שמתקיימות בעניינו, ובהן ניסיונותיו של המבקש להניא את נפגעות העבירה מהגשת תלונה נגדו וכן בקשותיו מהחייל בהקשר זה.

8. ביום 15.5.2024, 4 ימים לפני מועד תחילתו של ריצוי עונש המאסר בפועל שנגזר על המבקש, הגיש האחרון את הבקשה שלפניי ובצדה בקשה לעיכוב ביצוע גזר הדין. המבקש טוען, בעיקרם של דברים, כי פסק הדין של

בית הדין לערעורים גורם לו עיוות דין גדול וזאת משניתן בהיעדר הגשת תסקיר משלים בעניינו, הגם שבית הדין רשאי להורות כי יוגש תסקיר כאמור. בנוסף, נטען כי בפסק דינו העניק בית הדין לערעורים משקל מוגבר לשיקול סופיות הדיון ומשכך קבע כי לא יוגש תסקיר משלים בהליך באופן שפוגע בסיכויי שיקומו ושמעורר שאלה משפטית שחורגת מעניינו הפרטני. בצד טענה זו, טוען המבקש, בין היתר, כי בשים לב להליכי השיקום שעובר, לפגיעה שכרוכה בריצוי מאסר בפועל בילדיו, וכן לחריגה הניכרת ממדיניות הענישה הנוהגת לחומרה, גזר הדין של בית הדין המחוזי גורם לו עיוות דין גדול באופן שאף הוא, כשלעצמו, מקים עילה למתן רשות לערער.

9. לאחר שעיינתי בבקשת הרשות לערער ובנספחיה, הגעתי לכלל מסקנה כי דינה להידחות. כידוע, רשות לערער על פסק דין של בית הדין הצבאי לערעורים לא תינתן אלא במקרים שבהם מתעוררת שאלה משפטית שיש בה חשיבות, קשיות או חידוש(סעיף 440ט(ב) לחוק השיפוט הצבאי; רע"פ 2372/24 אוטפיץ נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (6.5.2024) (להלן: עניין אוטפיץ)). בנוסף, כפי שנקבע בעבר, בבואו להכריע בבקשות רשות לערער לפי סעיף 440ט(ב) לחוק השיפוט הצבאי ישקול בית המשפט שיקולים דומים לאלה שעומדים בבסיס ההכרעה בדיון בבקשות רשות לערער לפי חוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984 (רע"א 103/82 חניון חיפה בע"מ נ' מצת אור (הדר חיפה) בע"מ, פ"ד לו(3) 123 (1982); רע"פ 7447/23 סונגו נ' התובע הצבאי הראשי, פסקה 10 (2.11.2023) (להלן: עניין סונגו); רע"פ 7704/21 בשיר נ' התובע הצבאי הראשי, פסקה 17 (7.2.2022)). בצד האמור, שיקולי צדק, ובהם שיקולים שעניינם בהליך השיקום של המבקש, עשויים אף הם להצדיק מתן רשות לערער על פסק דין של בית הדין הצבאי לערעורים, אולם רשות כאמור תינתן אך במקרים נדירים וחריגים, אשר מקימים חשש לאי-צדק בולט או עיוות דין (רע"פ 501/21 ישראלי נ' התובע הצבאי הראשי, פסקה 6 (8.3.2021); רע"פ 6505/20 חסקל נ' התובע הצבאי הראשי, פסקה 7 (30.9.2020) (להלן: עניין חסקל)). איני סבור כי הבקשה שלפניי באה בגדר אמת מידה זו.

10. ראשית, טענתו של המבקש שלפיה במקרה דנן מתעוררת שאלה משפטית רחבה שחורגת מעניינו נטענה בצורה כללית, וממילא החלטת בית הדין לערעורים בנוגע לתסקיר המשלים נטועה בנסיבות המקרה הפרטני באופן שאין בו כדי להקים עילה למתן רשות לערער (עניין סונגו, פסקה 11; רע"פ 1510/23 מזרחי נ' בית הדין הצבאי לערעורים, פסקה 9 (20.4.2023)); מה גם שמעיון בגזר הדין של בית הדין המחוזי ובפסק דינו של בית הדין לערעורים, עולה כי ממילא מדיניות הגשת תסקירי ענישה במערכת השיפוט הצבאית נמצאת בהליך בחינה ודיון בקרב הגורמים הרלוונטיים (ראו: רע"פ 1561/17 אבגי נ' התביעה הצבאית הראשית, פסקה 9 (21.2.2017)).

11. אף איני סבור כי טענותיו של המבקש שמכוונות לחומרת גזר הדין מקימות עילה למתן רשות לערער. כידוע, טענות שעניינן בחומרת הענישה עשויות להקים עילה למתן רשות לערער ב"גלגול שלישי" אך במקרים שבהם הצביע המבקש על סטייה ניכרת ממדיניות הענישה (עניין חסקל, פסקה 9; רע"פ 1899/16 צביגופט נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (16.7.2014)). במקרה דנן, הן בית הדין המחוזי, הן בית הדין לערעורים, עמדו על מדיניות הענישה הנוהגת בעבירות שבהן הורשע המבקש, ובשים לב, בין היתר, לנסיבות החמורות שנלוו למעשיו של האחרון, גזרו את עונשו תוך שצוין כי זה מוקם בחלקו התחתון של מתחם הענישה. משאלה הם פני הדברים, איני סבור כי טענותיו של המבקש בהקשר זה מלמדות על חריגה ממתחם הענישה לחומרה, לא כל שכן חריגה ניכרת שתצדיק מתן רשות לערער, וממילא דומה כי לא נגרם למבקש עיוות דין או אי-צדק בולט (עניין אוטפיץ, פסקה 5; עניין סונגו, פסקה 13; רע"פ 5478/23 יגר נ' התובע הצבאי הראשי, פסקה 11 (15.8.2023); רע"פ 3693/18 שיץ נ' התובעת הצבאית הראשית, פסקה 4 (5.6.2018)).

הבקשה נדחית אפוא, ומאליה נדחית הבקשה לעיכוב ביצוע גזר הדין.

עמוד 4

ניתנה היום, ח' באייר התשפ"ד (16.5.2024).

מ"מ הנשיא
